

ויקרא כה, יד

וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לְעַמִּיתְךָ אוֹ קָנָה מִיַּד עַמִּיתְךָ אֶל תּוֹנוּ אִישׁ אֶת אָזְוִיו:

תלמוד בבלי מסכת בכורות דף יג עמוד א

אמר ר' יצחק בר נחמני אמר ריש לקיש משום ר' אושעיא:

ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בבהמתו בדיניהם, אע"פ שלא משך – קנה
והייבת בבכורה;

מאי בדיניהם? אמר אביי: בדיניהם - שפסקה להם תורה, "או קנה מיד עמיתך", -- מיד עמיתך הוא דבמשיכה,
הא מיד עובד כוכבים בכסף;

ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהם, אע"פ שלא משך – קנה,
ופטור מן הבכורה

מאי בדיניהם? אמר אביי: בדיניהם שפסקה להם תורה, "וכי תמכרו ממכר לעמיתך", -- לעמיתך - במשיכה, הא
לעובד כוכבים – בכסף.

תלמוד בבלי מסכת בכורות דף יג עמוד ב

דעת אמימר – אמורא בדור החמישי – רב אשי היה תלמידו ונהפך לתלמיד חבר

משיכה בעובד כוכבים קונה [יהודי שקנה מגוי או גוי מיהודי] [ע"ז עא עמ' א]

רבי יוחנן-מדאורייתא מעות קונות מטלטלים [יהודי שקנה מיהודי]

משיכה לא

לעמיתך – בכסף, לעובד כוכבים במשיכה

ר"ל – משיכה מפורשת מן התורה, [יהודי שקנה מיהודי]

לעמיתך – במשיכה, ולעובד כוכבים – במשיכה,

"לעמיתך" למה לי?

לעמיתך אתה מחזיר אונאה, ואי אתה מחזיר אונאה לכנעני;

לכנעני? מ"אל תונו איש את אחיו" נפקא!

חד בכנעני וחד בהקדש, וצריכי....

הניחא למ"ד גזילו אסור – היינו דאצטריך קרא למישרי אונאה,

אלא אי סבר לה כמ"ד גזילו של כנעני מותר, אונאה מיבעיא?

אמרי: אי סבר לה כמ"ד גזילו מותר – על כורחך כר' יוחנן ס"ל.

תלמוד בבלי מסכת בכורות דף יג עמוד ב

מיתבי [על רבי אושעיא - מיד עובד כוכבים בכסף]:

הלוקח גרוטאות מן העובד כוכבים, ומצא בהן עבודת כוכבים,

דישא אם עד שלא נתן מעות משך – יחזיר,

סיפא ואם משנתן מעות משך – יוליך (הנאה) לים המלח,

אביי ורבא – שקיבל עליו לדון בדיני ישראל – מיד עמיתך הוא דבמשיכה

רב אשי – מיד עובד כוכבים בכסף – אידי דתנא רישא "משך", תנא סיפא נמי "משך"

רבינא- שקיבל עליו לדון בדיני ישראל – ברישא ה"לא" מוסב גם על "משך" = לא נתן ולא משך